

¹⁰Rozhlédl se po všech a řekl tomu člověku: „Zvedni tu ruku!“ On to učinil a jeho ruka byla zase zdravá. ¹¹Tu se jich zmocnila zlost a radili se spolu, co by měli s Ježíšem udělat.“

J 5:5-16 „⁵Byl tam i jeden člověk, nemocný již třicet osm let. ⁶Když Ježíš spatřil, jak tam leží, a poznal, že je už dlouho nemocen, řekl mu: „Chceš být zdravý?“ ⁷Nemocný mu odpověděl: „Pane, nemám nikoho, kdo by mě donesl do rybníka, jakmile se voda rozvíří. Než se tam sám dostanu, jiný mě předejde.“ ⁸Ježíš mu řekl: „Vstaň, vezmi své lože a chod!“ ⁹A hned byl ten člověk uzdraven; vzal své lože a chodil. Toho dne však byla sobota. ¹⁰Zidě řekli tomu uzdravenému: „Je sobota, a proto nesmíš nosit lože.“ ¹¹Odpověděl jim: „Ten, který mě uzdravil, mi řekl: Vezmi své lože a chod!“ ¹²Zeptali se ho: „Kdo je ten člověk, který ti řekl: Vezmi je a chod?“ ¹³Ale uzdravený nevěděl, kdo to je, neboť Ježíš se mu ztratil v zástupu, který tam byl. ¹⁴Později vyhledal Ježíš toho člověka v chrámě a řekl mu: „Hle, jsi zdrav. Už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího!“ ¹⁵Ten člověk šel a oznámil Židům, že je to Ježíš, kdo ho uzdravil. ¹⁶A proto Židé začali Ježíše pronásledovat, že takové věci dělal v sobotu.“

PÁ 13. prosince – Podněty k zamyšlení

Přečti si kapitulu „Opravdová radost“ z knihy *Cesta k vnitřnímu pokoji (SC 115–126; CVP 117–125)*.

„Jelikož Nehemjáš předvídal, jaká pohroma by národ stihla, kdyby se tomuto zlu neučinila přítrž, rozhodl se lidi varovat. ... Jejich svědomí se probudilo a byla zahájena další reforma, díky které mohl Bůh Izraeli znovu požehnat.

Někteří z těch, kteří vykonávali svaté povolání, se snažili získat povolení k tomu, aby mohli zůstat se svými pohanskými ženami. V této situaci se však nikdo na postavení neohlížel. Každý, kdo odmítl přerušit své spojení s modloslužebníky, nemohl s okamžitou platností dále sloužit Bohu. Například vnuk velekněze, který si vzal za ženu dceru nechvalně známého Sanbalata, byl nejen zbaven svého výsadního postavení, ale i vyhnán z Izraele.“ (PK 673.674; OSU 254)

Otázky k rozhovoru

1. Uvažujte o uvedeném citátu z knihy *Od slávy k úpadku*. Jaký je váš názor na Nehemjášovo rozhodnutí nedělat žádné výjimky ani v případě těch, kteří opravdu milovali své manželky a nechtěli se od nich oddělit? Nebyl Nehemjáš přece jen příliš tvrdý a neústupný? Nemohl udělat alespoň nějaké ústupky nebo výjimky? Proč ne? V tomto kontextu uvažujte o způsobu, jakým církev napomíná své členy. Proč by církev měla jednat s láskou a porozuměním, ale zároveň nesnižovat Boží standardy?

2. Ačkoliv víme, že na zachování soboty není nic zákonického, podobně jako není nic zákonického na tom, že nevráždíme nebo nekrademe, proč si musíme dávat pozor, aby se pro nás svěcení soboty (nebo zachovávání jiných příkazů) nestalo jen prázdnou formou? Jak nás vědomí toho, co pro nás Kristus vykonal na kříži, může chránit před pastí zákonictví?

3. Jak se můžeme bránit před nebezpečím, proti kterému bojoval i Nehemjáš a jež nás ohrožuje, děláme-li stále, byť drobné kompromisy?

✦ **Texty na tento týden – Neh 13:1–14; Nu 18:21–24; Neh 13:15–22; J 5:5–16**

✦ Základní verš

„Pak jsem přikázal levitům, aby se očistili a přišli střežit brány, aby byl svěcen den odpočinku. – ,Pamatuj na mne, Bože můj, také kvůli tomu a měj se mnou soucit podle svého hojného milosrdenství!““ (Neh 13:22)

V čase, který se odehrává mezi 12. a 13. kapitolou, se Nehemjáš vrátil zpět do Babylóna. Poprvé přišel do Jeruzaléma v roce 444 př. Kr. a jako místodržící působil dvanáct let. Nevíme přesně, jak dlouho pak byl v Babylónu, ale můžeme předpokládat, že to bylo několik měsíců nebo i let (Neh 13.6.7). Do Judska se tedy mohl vrátit někdy kolem let 430 až 425 př. Kr., aby znovu sloužil jako místodržící. Mimo Judsko byl dost dlouho na to, aby lidé zcela „zdivočeli“. Přestože uzavřeli s Bohem smluvní vztah, přestoupili tři své důležité závazky: (1) že nebudou uzavírat smíšená manželství s modloslužebníky, (2) že budou pečlivě zachovávat sobotu a (3) že se prostřednictvím desátek a sbírek budou starat o chrám a jeho služebníky (Neh 10).

Když se Nehemjáš vrátil do Jeruzaléma, zjistil, že vztah lidu k Bohu ochladl a národ zaujal v mnoha otázkách velmi lhostejný postoj. Izraelci přestali dávat desátky a dary, chrámové místnosti začali používat k něčemu úplně jinému, než byly určeny, upustili od řádného zachovávání soboty, a dokonce se vrátili k uzavírání smíšených manželství s lidmi z okolních národů. Nejhorší bylo, že k celkovému úpadku přispěli lidé, které Nehemjáš jako místodržící pověřil vedením národa při svém odchodu do Babylóna (včetně velekněze). Když Nehemjáš zjistil, kam to národ dopracoval, úplně ho to zlomilo. Odmítl se však s danou situací smířit a podle své zvyklosti začal pracovat k Boží slávě.

✦ Týden ve zkratce:

- Zkažení chrámoví služebníci
- Obnova podpory levitů
- Desátky a dary
- Svatost sobotního dne
- Když dva dělají totéž...
- Podněty k zamyšlení

NE 8. prosince – Zkažení chrámoví služebníci

Neh 13:4.5 „⁴Někdy předtím kněz Eljašib, určený za správce komor domu našeho Boha, spřízněný s Tóbijášem, ⁵uvolnil pro něho velkou komoru, kam byly dříve dávány obětní dary, kadidlo, nádoby a desátky z obilí, moštu a čerstvého oleje, určené levitům, zpěvákům a vrátným, a obětní dávky pro kněze.“

Neh 13: 6-9 „⁶Když se to vše stalo, nebyl jsem v Jeruzalémě. V třicátém druhém roce vlády babylónského krále Artaxerxa jsem se totiž odebral ke králi. Po nějaké době jsem si vyžádal od krále propuštění. ⁷Jak jsem přišel do Jeruzaléma, hned jsem porozuměl, jakého zla se dopustil Eljašib kvůli Tóbijášovi tím, že pro něho uvolnil komoru v nádvořích Božského domu. ⁸Velice mě to pohoršilo. Dal jsem všechny věci Tóbijášova domu vyházet z komory ven. ⁹Rozkázal jsem, aby komory vyčistili, a znovu jsem do nich dal věci Božského domu, obětní dary a kadidlo.“

Neh 2:10.19 „¹⁰Jakmile to uslyšel Sanbalat Chorónský a Tóbijáš, ten amónský otrok, popadla je strašná zlost, že přišel někdo, komu jde o dobro synů Izraele. ... ¹⁹Když o tom uslyšel Sanbalat Chorónský, Tóbijáš, ten amónský otrok, a Gešem Arabský, vysmívali se nám. S pohrdáním nám říkali: „Do čeho se to pouštíte? Chcete se bouřit proti králi?““

Neh 3:1 „I dal se velekněz Eljašib se svými bratry kněžskými do stavby Ověi brány. Když vsadili vrata, posvětili ji, posvětili ji až po věž Meá, a stavěli dál až k věži Chananeelu.“

Neh 12:10.22 „¹⁰Jéšua zplodil Jójakíma; Jójakím zplodil Eljašíba; Eljašib Jójadu. ... ²²Za dnů Eljašibových, Jójadových, Jóchananových a Jadúových byli zapsáni představitelé rodů levitských i kněžských i kněží až do kralování perského Dareia.“

Neh 13:28 „Jeden syn nejvyššího kněze Jójady, syna Eljašibova, byl zetěm Sanbalata Chorónského. Toho jsem od sebe odehnal.“

PO 9. prosince – Obnova podpory levitů

Neh 13:10-14 „¹⁰Dozvěděl jsem se také, že levitům nebyly dávány částky, takže se všichni rozprchli ke svým polím, levité i zpěváci konající službu. ¹¹Měl jsem o to spor s představenstvem a ptal jsem se: „Proč je Boží dům opuštěn?“ Shromáždil jsem levity a dosadil je na jejich místa. ¹²A všechen Juda přinášel do skladů desátky z obilí, moštu a čerstvého oleje. ¹³Za skladníky jsem určil kněze Šelemjáša, znalce Zákona Sádoka a z levitů Pedajáše; jim k ruce byl Chánan, syn Zakaría, syna Matanjášova; ti byli pokládáni za spolehlivé a měli za úkol vydávat přiděly svým bratřím. ¹⁴„Pamatuj na mne, Bože můj, kvůli tomu a nevymaž mou oddanost, kterou jsem prokázal domu svého Boha a jeho službám!““

Neh 13:8 „Velice mě to pohoršilo. Dal jsem všechny věci Tóbijášova domu vyházet z komory ven.“

Mt 21:12-13 „¹²Ježíš vešel do chrámu a vyhnal prodavače a kupující v nádvoří, zprevercel stoly směnárníků i stánky prodavačů holubů; ¹³řekl jim: „Je psáno: ‚Můj dům bude zván domem modlitby,‘ ale vy z něho děláte doupe lupičů.““

Mk 11:15-18 „¹⁵Přišli do Jeruzaléma. Když vešel do chrámu, začal vyhánět prodavače a kupující v nádvoří, zprevercel stoly směnárníků a stánky prodavačů holubů; ¹⁶nedovoloval ani to, aby někdo s čímkoliv procházel nádvořím. ¹⁷A učil je: „Což není psáno: ‚Můj dům bude zván domem modlitby pro všechny národy?‘ Vy však jste z něho udělali doupe lupičů.“ ¹⁸Velekněž a zákoníci to uslyšeli a hledali, jak by ho zahubili; báli se ho totiž, protože všechen lid byl nadšen jeho učením.“

ÚT 10. prosince – Desátky a dary

Neh 13:12 „A všechen Juda přinášel do skladů desátky z obilí, moštu a čerstvého oleje.“

2K 9:6-9 „⁶Vždyť kdo skoupě rozešvá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědrě rozešvá, bude také štědrě sklízet. ⁷Každý at' dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení; vždyť „radostného dárce miluje Bůh“. ⁸Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo, ⁹jak je psáno: „Rozdělit štědrě, obdaroval nuzné, dobrota jeho trvá navěky.““

Nu 18:21-24 „²¹Léviovcům dávám v Izraeli za dědictví všechny desátky za jejich službu, neboť oni konají službu při stanu setkávání. ²²Izraelci at' se už ke stanu setkávání nepřibližují, aby se neobtěžili hříchem a nezemřeli. ²³Službu při stanu setkávání budou konat pouze lévítci; sami budou odpovědní za každou svou nepravost. To je provždy platné nařízení pro všechna vaše pokolení. A nebudou mít uprostřed Izraelců dědictví. ²⁴Zato dávám lévívům za dědictví desátky Izraelců, které pozdvihují k Hospodinu v oběť pozdvihování. Proto jsem jim řekl, že nebudou mít uprostřed Izraelců dědictví.“

Mal 3:10 „Přinášejte do mých skladů úplné desátky. Až bude ta potrava v mém domě, pak to se mnou zkuste, praví Hospodin zástupů: Neotevřu vám snad nebeské průduchy a nevyleji na vás požehnaní? A bude po nedostatku.“

Mt 23:23 „Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v Zákoně důležitější: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba činit a to ostatní nezanedbávat.“

1K 9:7-14 „⁷Který voják slouží za vlastní peníze? Kdo vysadí vinici a nejí, co urodila? Kdo pase stádo a neživí se mlékem toho stáda? ⁸Jsou to snad jen mé lidské úvahy? Neříká to sám zákon? ⁹V Mojžíšově zákoně je přece psáno: ‚Nedáš náhubek dobytčeti, když mlátí obilí.‘ Má tu Bůh na mysli dobytek? ¹⁰Není to řečeno spíše pro nás? Ano, pro nás to bylo napsáno, neboť ten, kdo oře a kdo mlátí, má pracovat s nadějí, že dostane svůj podíl. ¹¹Když jsme vám zaslali duchovní setbu, bylo by to mnoho, kdybychom sklízeli vaši pozemskou úrodu? ¹²Mají-li na vás právo jiní, proč ne tím spíše my? Přesto jsme tohoto práva neužili, raději snášíme nedostatek, jen abychom nekladli žádnou překážku do cesty Kristovu evangelium. ¹³Což nevíte, že ti, kteří slouží ve svatyni, dostávají ze svatyně jídlo, a ti, kteří přísluňují při oltáři, mají podíl na obětech? ¹⁴Tak i Pán ustanovil, aby ti, kteří zvěstují evangelium, měli z evangelia obživu.“

Žd 7:12 „¹Tento Melchisedech, král Sálemu a kněz nejvyššího Boha, vyšel vstříc Abrahamovi, když se vracel po vítězství nad králi. Požehnal mu ²a Abraham mu z veškeré kořisti dal desátý díl. Jméno Melchisedech se vykládá jako král spravedlnosti, král Sálemu pak znamená král pokoje.“

ST 11. prosince – Svatost sobotního dne

Neh 13:15-22 B21 „¹⁵V těch dnech jsem v Judsku viděl, jak v sobotu šlapou vinný lis, jak snářejí obilí na hromady, nakládají na osly a převážejí do Jeruzaléma víno, hrozny, fíky a všemožné náklady. Ještě téhož sobotního dne, kdy ty potraviny prodávali, jsem je varoval. ¹⁶Zdržovali se tam také Tyrané a přivázeli ryby a všemožné zboží, které v sobotu prodávali Židům přímo v Jeruzalémě. ¹⁷Vytýkal jsem to judské šlechtě. „Co to děláte za špatnost?!“ ptal jsem se jich. „Vždyť znesvěcujete sobotu!“ ¹⁸Právě tohle dělali vaši otcové, a náš Bůh pak na nás a na toto město dopustil všechno to zlo! Když posvrtnujete sobotu, znovu rozněcujete jeho hněv proti Izraeli!“ ¹⁹Když se tedy v jeruzalémských branách začínalo šerit před sobotou, přikázal jsem, at' zavřou vrata. Zakázal jsem je otevírat, dokud neskončí sobota. Do bran jsem postavil některé ze svých mužů, aby se v sobotu nemohl přivážet náklad. ²⁰Jednou nebo dvakrát museli obchodníci a prodavači veškerého zboží přenocovat venku před Jeruzalémem. ²¹Já jsem je ale varoval. „Co tady nocujete před hradbami?“ říkal jsem jim. „Ještě jednou, a vztáhnu na vás ruku!“ Od té doby už v sobotu nechodili. ²²Levitům jsem nařídil, aby se očistili a přišli hlídat brány, aby sobotní den zůstal svatý...“

Neh 13:15-22 ČEP „¹⁵V oněch dnech jsem v Judsku viděl, že někteří lisují hrozny v den odpočinku, že přinášejí pytle obilí a nakládají na osly a také že přinášejí do Jeruzaléma víno, hrozny a fíky a všelijaká břemena v den odpočinku. Varoval jsem je toho dne, kdy prodávali potraviny. ¹⁶I Tyrané tu byli usazeni; přinášeli ryby a všelijaké zboží a prodávali v den odpočinku Judovcům, a to přímo v Jeruzalémě. ¹⁷Měl jsem o to spor s judskými šlechtici a ptal jsem se jich: „Jakého zla se to dopouštíte? Znesvěcujete den odpočinku!“ ¹⁸Což právě tak nejednali vaši otcové? Proto náš Bůh uvedl všechno toto zlé na nás a na toto město. A vy jej zase popoužíte k hněvu proti Izraeli tím, že znesvěcujete den odpočinku.“ ¹⁹Když přede dnem odpočinku padl na jeruzalémské brány stín, rozkázal jsem, aby byla zavřena vrata a aby je neotvírali dříve než po dni odpočinku. Některé ze svých služebníků jsem postavil k branám, aby nikdo nenosil břemena v den odpočinku. ²⁰Když kupci a prodavači všelijakého zboží nocovali jednou i dvakrát vně Jeruzaléma, ²¹varoval jsem je a vytýkal jsem jim: „Proč nocujete před hradbami? Bude-li se to opakovat, vztáhnu na vás ruku.“ Od té doby v den odpočinku nepřicházeli. ²²Pak jsem přikázal levitům, aby se očistili a přišli strážit brány, aby byl svěcen den odpočinku. – „Pamatuj na mne, Bože můj, také kvůli tomu a měj se mnou soucit podle svého hojného milosrdenství!““

ČT 12. prosince – Když dva dělají totéž...

Mt 23:23.28-30 „²³Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v Zákoně důležitější: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba činit a to ostatní nezanedbávat. ... ²⁸Tak i vy se navenek zdáte lidem spravedliví, ale uvnitř jste samé pokrytectví a nepravost. ²⁹Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Stavíte náhrobky prorokům, zdobíte pomníky spravedlivých ³⁰a říkáte: „Kdybychom my byli na místě svých otců, neměli bychom podíl na smrti proroků.““

Mt 12:1-8 „¹V ten čas šel Ježíš v sobotu obilím. Jeho učedníci dostali hlad a začali mnout zrní z klasů a jíst. ²Když to viděli farizeové, řekli mu: „Hle, tvoji učedníci dělají, co se nesmí dělat v sobotu!“ ³On však jim řekl: „Nečetli jste, co udělal David, když měl hlad, on i ti, kdo byli s ním? ⁴Jak vešel do domu Božího a jedl posvátné chleby, ačkoli to nebylo dovoleno jemu ani těm, kdo ho provázeli, nýbrž jen kněžím? ⁵A nečetli jste v Zákoně, že kněžská služba v chrámě porušuje sobotu, a přesto jsou bez viny? ⁶Právím vám, že zde je víc než chrám. ⁷Kdybyste věděli, co znamená ‚milosrdenství chci, a ne oběť‘, neodsuzovali byste nevinné. ⁸Vždyť Syn člověka je pánem nad sobotou.““

Mk 3:1-6 „¹Vešel opět do synagogy; a byl tam člověk s odumřelou rukou. ²Číhali na něj, uzdraví-li ho v sobotu, aby jej obžalovali. ³On řekl tomu člověku s odumřelou rukou: „Vstaň a pojď doprostřed!“ ⁴Pak se jich zeptal: „Je dovoleno v sobotu jednat dobře, či zle, život zachránit, či utratit?“ Ale oni mlčeli. ⁵Tu se po nich rozhlédl s hněvem, zarmoucen tvrdostí jejich srdce, a řekl tomu člověku: „Zvedni ruku!“ Zvedl ji, a jeho ruka byla zase zdravá. ⁶Když farizeové vyšli, hned se proti němu s herodiány umlouvali, že ho zahubí.“

L 6:5-11 „⁵A řekl jim: „Syn člověka je pánem nad sobotou.“ ⁶V jinou sobotu vešel do synagogy a učil. Byl tam člověk, jehož pravá ruka byla odumřelá. ⁷Zákoníci a farizeové si na Ježíše dávali pozor, uzdravuje-li v sobotu, aby měli proč ho obžalovat. ⁸On však znal jejich myšlenky. Řekl tomu muži s odumřelou rukou: „Vstaň a postav se doprostřed.“ On se zvedl a postavil se tam. ⁹Ježíš jim řekl: „Ptám se vás: Je dovoleno v sobotu činit dobře, či zle, život zachránit, či zahubit?“